

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія дисциплін професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Початкова освіта»)**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з початкової освіти

**Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти**

**Затверджено на засіданні циклової комісії
дисциплін професійної та практичної підготовки
(Початкова освіта)**

Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи корекційної педагогіки
Викладач	к.п.н. Гоцуляк К.І.
Контактний телефон викладача	56-00-08
E-mail викладача	katernyna.hotsuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7105
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є: основні принципи та методи корекційно-освітньої роботи з дітьми, які мають різні форми вад розвитку або інвалідності. Курс спрямований на формування компетенцій майбутніх педагогів у сфері корекційної діяльності та розуміння особливостей роботи з різними категоріями учнів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> розкрити методологічні і теоретичні основи корекційної педагогіки, науково-теоретичні засади корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розглянути історичний аспект розвитку теорії та практики спеціальної освіти, сучасні тенденції і проблеми організації педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розкрити особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах шкільних навчальних закладів загального типу; сформувати у студентів знання, уміння та навички організації ефективної корекційної допомоги дітям з психофізичними порушеннями в інклюзивних групах та класах, розуміння специфіки надання їм необхідної допомоги.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i> формування у здобувачів фахової передвищої освіти знань про особливості розвитку та навчання дітей з великими видами особливих освітніх потреб, таких як діти з інвалідністю, аутизмом, розладами у розвитку, методи та підходи до корекційного навчання та розвитку, включаючи індивідуальний підхід, оцінка та діагностика освітніх потреб дітей з особливими потребами, психолого-педагогічна підтримка дітей та їх родини у процесі навчання та виховання, використання допоміжних технологій та методів для полегшення навчання та спілкування, інклюзивна освіта та створення сприятливого оточування для всіх дітей незалежно від їхніх особливостей.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ЗК-1. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ЗК-12. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p> <p>ФК-1. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу, подану в паперовій та електронній формах.</p>	

ФК-2. Здатність дотримуватися вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

ФК-7. Здатність визначати мету і завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.

ФК-8. Здатність добирати доцільні методи, засоби й форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, інші форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.

ФК-19. Здатність до збереження і дотримання правил, ціннісних орієнтацій і традицій закладу освіти.

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової та вищої освіти в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-6. Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі за напрямками, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи.

ПРН-7. Демонструвати практичні вміння і навички роботи вчителя початкової школи: надавати методичну допомогу за всіма напрямками програм навчання і виховання молодших школярів, проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування. Організовувати роботу методичної ради ЗСО.

ПРН-9. Уміти визначати мету професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські, практичні заняття	20
самостійна робота	50

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	013 Початкова освіта	4	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Загальні питання корекційної педагогіки	2	2	4
Тема 2. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти. Класифікація видів порушень психофізичного розвитку дітей	2	2	6

Тема 3. Психолого-педагогічна характеристика учнів із різними видами порушень розвитку: загальні та специфічні закономірності розвитку дітей з різними нозологіями	2	2	6
Тема 4. Вимоги щодо організації та здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями розвитку в загальноосвітньому просторі	2	2	4
Тема 5. Особливості індивідуалізації розвитку, навчання і виховання дітей з особливими потребами	2	2	6
Тема 6. Форми співпраці навчальних закладів та родин, що виховують дітей з порушеннями розвитку	2	2	6
Тема 7. Використання інноваційних технологій навчання, виховання, розвитку та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими потребами	2	2	4
Тема 8. Професійний розвиток спеціального педагога	2	2	4
Тема 9. Передовий досвід спеціального навчання осіб з ООП. Видатні дефектологи та спеціальні педагоги та їх внесок у розвиток спеціальної педагогіки	2	2	6
Тема 10. Сучасні системи освіти осіб з порушеннями розвитку	2	2	4

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залік – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.

2. *Академічна доброчесність*. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора.

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Баєва Т.Ф. Корекційна педагогіка як галузь педагогічної науки: [проблеми виховання та психокорекції]//Освіта Донбасу.-2011.-№2 .-С. 57-65.Кільк. прим. 1 (Пед.-1) Корекційно-розвивальні програми /упор. Л.Підлипна .-Запоріжжя,2006 .-164 с.

2. Баришполь С.В. Корекційні ігри з формування і розвитку особистості//Початкове навчання та виховання.-2016.-№16-18 .-С. 95-103.

3. Бондарчук І. Пізнай себе. Програма занять для учнів початкової школи:(корекційно-розвивальна програма занять, яка сприяє підвищенню рівня розвитку пізнавальних процесів та здібностей учня, розвиткові комунікативних навичок та вмінь, навичок співпраці)//Психолог, 2018.-1-2 .-С. 52 - 83.

4. Гоян І. М., Палій А. А. Психодіагностичний, психокорекційний і розвивально-виховний практикум у дитячому садку:навчальний посібник .-Ів.-Франківськ,2010 .-588 с. Електронна версія документа: <http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=3807>

5. Дегтяренко Тетяна Миколаївна, Вавіна Л.С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами.-Суми,2008 .-302 с.

6. Дуткевич Тетяна Вікторівна Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч.посібник .-К.,2017 .-265 с.

7. Кисла О.Ф. Корекційна педагогіка: навч.посібник .-К.,2016 .-320 с.

8. Миронова С. Цілісність особистості педагога як необхідна передумова ефективності корекційної роботи//Дефектологія.-2007.-№3.-С.41-44.

9. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога: навч.-метод.посібник .-К.,2015 .-160 с.

10. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

11. Прядко Л. О. Підготовка майбутнього корекційного педагога до роботи з розумово відсталими дітьми в реабілітаційному центрі:Автореферат дис. ... канд. педагог. наук. Спец. 13.00.03 - корекційна педагогіка .-К.,2010.-20с.

12. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Київ : ФОП Усатенко Г. В., 2021. 80 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2022/02/22/Navch->

[metod.posibnyk.Teoriya.ta.praktyka.vykoryst.altern.komunik.dlya.osib.z.OOP.22.02.22.pdf](#)

13. Шеремет М.К., Качуровська О.Б. Нові комп'ютерні технології у системі корекційної освіти//Педагогічні науки: збірник наукових праць.-Херсон, 2007.-Вип.44.-С. 359-362.

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>
2. Державний стандарт початкової освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
3. Навчальні програми для початкової школи. Сайт МОН України. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/pochatkova-shkola.html>
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / за. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач

Катерина ГОЦУЛЯК